LECTIO XXVII: ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΩΡΙΜΑΖΕΙ ΟΠΩΣ ΟΙ ΚΑΡΠΟΙ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Cum Accius ex urbe Roma Tarentum venisset, ubi Pacuvius grandi iam aetate recesserat, devertit ad eum. Accius, qui multo minor natu erat, tragoediam suam, cui «Atreus» nomen est, ei desideranti legit. Tum Pacuvius dixit sonora quidem esse et grandia quae scripsisset, sed videri tamen ea sibi duriora et acerbiora. «Ita est» inquit Accius «ut dicis; neque id me sane paenitet; meliora enim fore spero, quae deinceps scribam. Nam quod in pomis est, idem esse aiunt in ingeniis: quae dura et acerba nascuntur, post fiunt mitia et iucunda; sed quae gignuntur statim vieta et mollia, non matura mox fiunt sed putria».

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ XXVII

Όταν ο Άκκιος είχε έλθει από την πόλη Ρώμη στον Τάραντα, όπου ο Πακούβιος σε μεγάλη πια ηλικία είχε αποσυρθεί, κατέλυσε σε αυτόν. Ο Άκκιος, ο οποίος ήταν πολύ μικρότερος στην ηλικία, διάβασε σε αυτόν, επειδή το επιθυμούσε, την τραγωδία του, της οποίας το όνομα είναι «Ατρέας». Τότε ο Πακούβιος είπε ότι ήταν βέβαια ηχηρά και μεγάλα όσα είχε γράψει, αλλά όμως ότι του φαίνονταν κάπως τραχιά και πικρά. «Έτσι είναι» είπε ο Άκκιος «όπως λες˙ και δεν μετανιώνω βέβαια καθόλου γι' αυτό˙ διότι ελπίζω, ότι θα είναι καλύτερα αυτά που θα γράψω στη συνέχεια. Γιατί αυτό που συμβαίνει στους καρπούς, το ίδιο λένε ότι συμβαίνει και στα πνεύματα: αυτοί που γεννιούνται σκληροί και πικροί ύστερα γίνονται γλυκείς και ευχάριστοι˙ αλλά αυτοί που γεννιούνται από την αρχή μαραμένοι και μαλακοί, δεν ωριμάζουν αργότερα αλλά σαπίζουν».

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ XXVII

1. **natu**:αφαιρετική της αναφοράς στο minor
2. **cui**: δοτική προσωπική κτητική στο est
3. **desideranti**: αιτιολογική μετοχή. Ανάλυση: quod is desiderabat (αντικειμενική αιτιολογία) ή quod is desideraret (υποκειμενική αιτιολογία)
4. **mitis, -is, -e**: θετικός επιρρήματος: **mite**
5. **maturus, -a, -um**: υπερθετικός: **maturissimus, -a, -um** και **maturrimus, -a, -um**
6. **aetas -atis**: γενική πληθυντικού = aetatum και aetatium
7. **nascuntur**: μετοχή μέλλοντα: **nasciturus, -a, -um**.
8. **fore**: απαρέμφατο μέλλοντα του **sum**. Σχηματίζει και δεύτερο τύπο: futura esse
9. **devertit**: ο τύπος μπορεί να είναι είτε παρακείμενος **ενεργητικής** φωνής (deverto, deverti, deversum, devertere), είτε παρακείμενος του **ημιαποθετικού** ρήματος (devertor, deverti, deversum, deverti), καθώς είναι κοινός.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

cum: χρονικός σύνδεσμος (ιστορικός-διηγηματικός) = όταν

Accius: ονομαστική ενικού του ουσιαστικού, **Accius-ii/ -i**, β' κλίση αρσενικό = ο Άκκιος → (ως κύριο όνομα δεν διαθέτει πληθυντικό)

ex: πρόθεση + αφαιρετική = από

urbe: αφαιρετική ενικού του ουσιαστικού **urbs, -is**, γ' κλίση, θηλυκό = η πόλη

Roma: αφαιρετική ενικού του ουσιαστικού **Roma -ae**, α' κλίση, θηλυκό = η Ρώμη → (ως κύριο όνομα δεν διαθέτει πληθυντικό)

Tarentum: αιτιατική ενικού του ουσιαστικού **Tarentum -i**, β΄κλίση, ουδέτερο = ο Τάραντας → (ως κύριο όνομα δεν διαθέτει πληθυντικό)

venisset: γ' ενικό υποτακτικής υπερσυντελίκου ενεργητικής φωνής του ρήματος **venio, veni, ventum, venīre 4** = έρχομαι

ubi: αναφορικό τοπικό επίρρημα = όπου

Pacuvius: ονομαστική ενικού του ουσιαστικού **Pacuvius-ii/ -i**, β΄κλίση, αρσενικό = ο Πακούβιος → (ως κύριο όνομα δεν διαθέτει πληθυντικό)

grandi: αφαιρετική ενικού, θηλυκού γένους, του επιθέτου **grandis, -is, -e**, γ΄ κλίση = μεγάλος, -η, -ο

(Σ.Β.: grandior, -ior, -ius, Υ.Β.: grandissimus, -a, -um)

iam: χρονικό επίρρημα = πια, ήδη

aetate: αφαιρετική ενικού, του ουσιαστικού **aetas -atis**, γ' κλίση, θηλυκό = ηλικία (γενική πληθυντικού = **aetatum** και**aetatium**)

recesserat: γ' ενικό οριστικής υπερσυντελίκου ενεργητικής φωνής του ρήματος **recedo, recessi, recessum, recedĕre 3** = αποσύρομαι

devertit: γ' ενικό οριστικής παρακειμένου του ρήματος **deverto, deverti, deversum, devertĕre 3** και **devertor, deverti, deverti 3** ημιαποθετικό = καταλύω, μένω

ad: πρόθεση + αιτιατική = σε

eum: αιτιατική ενικού, αρσενικού γένους, της δεικτικής επαναληπτικής αντωνυμίας **is, ea, id**= αυτός, -ή, -ό

Accius: ονομαστική ενικού, του ουσιαστικού, **Accius-ii/ -i**, β' κλίση, αρσενικό = ο Άκκιος → (ως κύριο όνομα δεν διαθέτει πληθυντικό)

qui: ονομαστική ενικού, αρσενικού γένους, της αναφορικής αντωνυμίας **qui, quae, quod** = ο οποίος, -α, -ο

multo: αφαιρετική ενικού, ουδετέρου γένους του επιθέτου **multus, -a, -um**, β΄κλίση = πολύς, πολλή, πολύ

[Σ.Β.: plus (χρησιμοποιείται μόνο η ονομαστική και αιτιατική του ουδετέρου plus και η γενική pluris) Υ.Β.: plurimus, -a, -um]. Το επίθετο σχηματίζει παραθετικά συνήθως στον πληθυντικό

minor: ονομαστική ενικού, αρσενικού γένους, συγκριτικού βαθμού του επιθέτου **parvus, -a, -um**, β΄κλίση = μικρός, -ή, -ό, (Σ.Β.: minor, minus Υ.Β.:minimus, -a, -um)

natu: αφαιρετική ενικού, του ουσιαστικού **natus -us**, δ' κλίση, αρσενικό = η ηλικία (εύχρηστο μόνο στην αφαιρετική ενικού)

erat: γ' ενικό, οριστικής παρατατικού του βοηθητικού ρήματος **sum, fui, -, esse** = είμαι

tragoediam: αιτιατική ενικού του ουσιαστικού **tragoedia -ae**, α' κλίση, θηλυκό = η τραγωδία

suam: αιτιατική ενικού, θηλυκού γένους, της κτητικής αντωνυμίας για έναν κτήτορα **suus, -a, -um** = δικός, -ή, -ό του

cui: δοτική ενικού, θηλυκού γένους της αναφορικής αντωνυμίας **qui, quae, quod** = ο οποίος, -α, -ο

Atreus: ονομαστική ενικού, του ουσιαστικού **Atreus-i**, β' κλίση, αρσενικό = ο Ατρέας (κλητική ενικού: **Atreu**) → (ως κύριο όνομα δεν διαθέτει πληθυντικό)

nomen: ονομαστική ενικού, του ουσιαστικού **nomen -inis**, γ' κλίση, ουδέτερο = το όνομα

est: γ' ενικό, οριστικής ενεστώτα του βοηθητικού ρήματος **sum, fui, -, esse** = είμαι

ei: δοτική ενικού, αρσενικού γένους, της δεικτικής - επαναληπτικής αντωνυμίας **is, ea, id** = αυτός, -ή, -ό

desideranti: δοτική ενικού, αρσενικού γένους, της μετοχής ενεστώτα ενεργητικής φωνής του ρήματος **desidero, desideravi, desideratum, desiderāre 1** = επιθυμώ

legit: γ΄ενικό, οριστικής παρακειμένου, ενεργητικής φωνής του ρήματος **lego, legi, lectum, legĕre 3** = διαβάζω

tum: χρονικό επίρρημα = τότε

Pacuvius: ονομαστική. ενικού του ουσιαστικού **Pacuvius-ii/ i** β΄κλίση, αρσενικό = ο Πακούβιος → (ως κύριο όνομα δεν διαθέτει πληθυντικό)

dixit: γ΄ενικό, οριστικής παρακειμένου, ενεργητικής φωνής του ρήματος **dico, dixi, dictum, dicĕre 3** = λέω → (β΄ ενικό προστακτικής ενεργητικού ενεστώτα: dic)

sonora: αιτιατική πληθυντικού, ουδετέρου γένους, του επιθέτου **sonorus, -a, -um**, β΄κλίση = ο ηχηρός, -ή, -ό (δεν σχηματίζει παραθετικά)

quidem: τροπικό επίρρημα = βέβαια

esse: απαρέμφατο ενεστώτα του βοηθητικού ρήματος **sum, fui, -, esse** = είμαι

et: συμπλεκτικός σύνδεσμος = και

grandia: αιτιατική πληθυντικού ουδετέρου γένους του επιθέτου **grandis, -is, -e**, γ΄ κλίση = μεγάλος, -η, -ο

(Σ.Β.: grandior, -ior, -ius, Υ.Β.: grandissimus, -a, -um)

quae: αιτιατική πληθυντικού, ουδετέρου γένους, της αναφορικής αντωνυμίας **qui, quae, quod** = ο οποίος, -α, -ο

scripsisset: γ΄ενικό, υποτακτικής υπερσυντελίκου ενεργητικής φωνής του ρήματος **scribo, scripsi, scriptum, scribĕre 3** = γράφω

sed: αντιθετικός σύνδεσμος = αλλά

videri: απαρέμφατο ενεστώτα παθητικής φωνής του ρήματος **video, vidi, visum, vidēre 2** = βλέπω

tamen: αντιθετικός σύνδεσμος = όμως

ea: αιτιατική πληθυντικού, ουδετέρου γένους της δεικτικής επαναληπτικής αντωνυμίας **is, ea, id** = αυτός, -ή, -ό

sibi: δοτική ενικού της προσωπικής αντωνυμίας, γ΄ πρόσωπο

duriora: αιτιατική πληθυντικού, ουδετέρου γένους, συγκριτικού βαθμού του επιθέτου **durus, -a, -um** β΄ κλίση = σκληρός, -ή, -ό, τραχύς, -ιά, -ύ

(Σ.Β.: durior, -ior, -ius, Υ.Β.: durissimus, -a, -um. Ο θετικός του επιρρήματος σχηματίζει δύο τύπους: dure και duriter)

et : συμπλεκτικός σύνδεσμος = και

acerbiora: αιτιατική πληθυντικού, ουδετέρου γένους, συγκριτικού βαθμού του επιθέτου **acerbus, -a, -um**, β΄κλίση = πικρός, -ή, -ό

(Σ.Β.: acerbior, -ior, -ius, Υ.Β.: acerbissimus, -a, -um)

ita: τροπικό επίρρημα = έτσι

est: γ΄ενικό οριστικής ενεστώτα του βοηθητικού ρήματος **sum, fui, -, esse** = είμαι

inquit: γ΄ενικό οριστικής παρακειμένου του ελλειπτικού ρήματος **inquam** = λέω

Accius: ονομαστική ενικού του ουσιαστικού, **Accius-ii/ i**, β' κλίση αρσενικό = ο Άκκιος → (ως κύριο όνομα δεν διαθέτει πληθυντικό)

ut: παραβολικός σύνδεσμος = όπως

dicis: β΄ ενικό οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής του ρήματος **dico, dixi, dictum, dicĕre 3** = λέω

neque: αντιθετικός σύνδεσμος = ούτε

id: ονομαστική ενικού ουδετέρου γένους της οριστικής επαναληπτικής αντωνυμίας **is, ea, id** = αυτός, -ή, -ό

me: αιτιατική ενικού, της προσωπικής αντωνυμίας, α΄ πρόσωπο **ego** = εγώ

sane: τροπικό επίρρημα = βέβαια (Σ: sanius, Υ: sanissime)

paenitet: γ΄ ενικό, οριστικής ενεστώτα του ρήματος **paenitet, paenituit, paenitēre 2** = μετανιώνω

meliora: αιτιατική πληθυντικού, ουδετέρου γένους συγκριτικού βαθμού του επιθέτου **bonus, -a, -um**, β΄κλίση = καλός, -ή, - ό, (Σ.Β.: melior, -ior, -ius , Υ.Β.: optimus, -a, -um)

enim: αιτιολογικός σύνδεσμος = γιατί

fore: απαρέμφατο μέλλοντα του βοηθητικού ρήματος **sum, fui, -, esse** = είμαι (Σχηματίζει και δεύτερο τύπο: futura esse)

spero: α΄ ενικό οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής του ρήματος **spero, speravi, speratum, sperāre 1** = ελπίζω

quae: αιτιατική πληθυντικού ουδετέρου γένους της αναφορικής αντωνυμίας, **qui, quae, quod** = ο οποίος, -α, -ο

deinceps: χρονικό επίρρημα = στη συνέχεια

scribam: α' ενικό, οριστικής μέλλοντα ενεργητικής φωνής του ρήματος **scribo, scripsi, scriptum, scribĕre 3** = γράφω

nam: αιτιολογικός σύνδεσμος = γιατί

quod: ονομαστική ενικού ουδετέρου γένους της αναφορικής αντωνυμίας **qui, quae, quod** = ο οποίος, -α, -ο

in: πρόθεση + (εδώ) αφαιρετική = σε

pomis: αφαιρετική πληθυντικού του ουσιαστικού **pomum-i**, β΄κλίση, ουδέτερο = ο καρπός

est: γ΄ενικό οριστικής ενεστώτα του βοηθητικού ρήματος **sum, fui, -, esse** = είμαι

idem: αιτιατική ενικού, ουδετέρου γένους της δεικτικής αντωνυμίας **idem, eadem, idem** = ίδιος, -α, -ο

esse: απαρέμφατο ενεστώτα του βοηθητικού ρήματος **sum, fui, -, esse** = είμαι

aiunt: γ΄ πληθυντικό οριστικής ενεστώτα του ελλειπτικού ρήματος **aio** = λέω

in: πρόθεση + (εδώ) αφαιρετική = σε

ingeniis: αφαιρετική πληθυντικού του ουσιαστικού **ingenium-ii** (i) , β΄ κλίση , ουδέτερο = το πνεύμα

quae: ονομαστική πληθυντικού ουδετέρου γένους της αναφορικής αντωνυμίας **qui, quae, quod** = ο οποίος, -α, -ο

dura: ονομαστική πληθυντικού ουδετέρου γένους του επιθέτου **durus, -a, -um**, β΄ κλίση = σκληρός, -ή, -ό, τραχύς, -ιά, -ύ

(Σ.Β.: durior, -ior, -ius, Υ.Β.: durissimus, -a, -um. Ο θετικός του επιρρήματος σχηματίζει δύο τύπους: dure και duriter)

et: συμπλεκτικός σύνδεσμος = και

acerba: ονομαστική πληθυντικού ουδετέρου γένους του επιθέτου **acerbus, -a, -um**, β΄ κλίση = πικρός, -ή, -ό

(Σ.Β.: acerbior, -ior, -ius, Υ.Β.: acerbissimus, -a, -um)

nascuntur: γ΄ πληθυντικό οριστικής ενεστώτα του ρήματος **nascor, natus sum, nasci 3** αποθετικό = γεννιέμαι (μετοχή μέλλοντα : **nasciturus, -a, -um**).

post: χρονικό επίρρημα = αργότερα

fiunt: γ΄ πληθυντικό οριστικής ενεστώτα του ρήματος **fio, factus sum, fieri** = γίνομαι

mitia: ονομαστική πληθυντικού, ουδετέρου γένους του επιθέτου **mitis, -is, -e** γ΄ κλίση = γινωμένος, -η, -ο (Σ.Β.: mitior, -ior, -ius , Υ.Β.: mitissimus, -a, -um) - (Επίρρημα: mite, mitius, mitissime)

et: συμπλεκτικός σύνδεσμος = και

iucunda: ονομαστική πληθυντικού, ουδετέρου γένους του επιθέτου **iucundus, -a, -um** β΄ κλίση = γλυκός, -ιά, -ό, ευχάριστος, -η, -ο

(Σ.Β.: iucundior, -ior, -ius, Υ.Β.: iucundissimus, -a, -um)

sed: αντιθετικός σύνδεσμος = αλλά

quae: ονομαστική πληθυντικού ουδετέρου γένους της αναφορικής αντωνυμίας **qui, quae, quod** = ο οποίος, -α, -ο

gignuntur: γ΄ πληθυντικό, οριστικής ενεστώτα παθητικής φωνής του ρήματος **gigno, genui, genitum, gignĕre3** = γεννώ

statim: χρονικό επίρρημα = εξ αρχής

vieta: ονομαστική πληθυντικού ουδετέρου γένους του επιθέτου **vietus, -a, -um**, β΄κλίση = μαραμένος, -η, -ο (δεν σχηματίζει παραθετικά)

et: συμπλεκτικός σύνδεσμος = και

mollia: ονομαστική πληθυντικού, ουδετέρου γένους του επιθέτου **mollis, -is, -e**, γ΄κλίση = μαλακός, -ή, -ό

(Σ.Β.: mollior, -ior, -ius , Υ.Β.: mollissimus, -a, -um)

non: αρνητικό μόριο = όχι, δεν

matura: ονομαστική πληθυντικού, ουδετέρου γένους του επιθέτου **maturus, -a, -um** β΄ κλίση = ώριμος, -η, -ο

(Σ.Β.: maturior, -ior, -ius , Υ.Β.: maturissimus, -a, -um & maturrimus, -a, -um)

mox: χρονικό επίρρημα = έπειτα

fiunt: γ΄ πληθυντικό οριστικής ενεστώτα του ανωμάλου ρήματος **fio, factus sum, fieri** = γίνομαι

sed: αντιθετικός σύνδεσμος = αλλά

putria: ονομαστική πληθυντικού, ουδετέρου γένους του επιθέτου **puter (putris), -is, -e**, γ΄κλίση = σάπιος, -α, -ο, (δεν σχηματίζει παραθετικά)

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Α΄ κλίση
Roma -ae: θηλυκό (δεν έχει πληθυντικό) tragoedia -ae: θηλυκό

Β΄ κλίση
Accius -ii(i): αρσενικό (δεν έχει πληθυντικό) (κλητική ενικού Acci) Tarentum -i: ουδέτερο (δεν έχει πληθυντικό) Pacuvius -ii(i): αρσενικό (δεν έχει πληθυντικό) (κλητική ενικού Pacuvi) Atreus -i: αρσενικό (δεν έχει πληθυντικό) (κλητική ενικού: Atreu) pomum -i: ουδέτερο ingenium -ii(i): ουδέτερο

Γ΄ κλίση
urbs -is: θηλυκό aetas -atis: θηλυκό (γενική πληθυντικού aetatum και aetatium) nomen -inis: ουδέτερο

Δ΄ κλίση
natus -us : αρσενικό

ΕΠΙΘΕΤΑ

Β΄ κλίση

multus, -a, -um [Συγκριτικός: plus (χρησιμοποιείται μόνο η ονομαστική και αιτιατική του ουδετέρου plus και η γενική pluris) Υπερθετικός: plurimus, -a, -um]. Το επίθετο σχηματίζει παραθετικά συνήθως στον πληθυντικό:
multi, -ae, -a (Συγκριτικός: plures, -es, -a, Υπερθετικός: plurimi, -ae, -a).
parvus, -a, -um (Συγκριτικός: minor, -or, -us, Υπερθετικός: minimus, -a, -um).
sonorus, -a, -um (δεν σχηματίζει παραθετικά).
durus, -a, -um (Συγκριτικός: durior, -ior, -ius, Υπερθετικός: durissimus, -a, -um).
acerbus, -a, -um (Συγκριτικός: acerbior, -ior, -ius, Υπερθετικός: acerbissimus, -a, -um).
bonus, -a, -um (Συγκριτικός: melior, -ior, -ius , Υπερθετικός: optimus, -a, -um).
iucundus, -a, -um (Συγκριτικός: iucundior, -ior, -ius, Υπερθετικός: iucundissimus, -a, -um).
vietus, -a, -um (δεν σχηματίζει παραθετικά).
maturus, -a, -um (Συγκριτικός: maturior, -ior, -ius , Υπερθετικός: maturissimus, -a, -um & maturrimus, -a, -um).

Γ΄ κλίση

grandis, -is, -e (Συγκριτικός: grandior, -ior, -ius, Υπερθετικός: grandissimus, -a, -um).
mitis, -is, -e (Συγκριτικός: mitior, -ior, -ius , Υπερθετικός:mitissimus, -a, -um).
mollis, -is, -e (Συγκριτικός: mollior, -ior, -ius, Υπερθετικός: mollissimus, -a, -um).
puter (putris), putris, putre (δεν σχηματίζει παραθετικά).

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

is, ea, id (δεικτική-επαναληπτική)
suus, sua, suum (κτητική)
ego (προσωπική)
qui, quae, quod (αναφορική)
se (προσωπική)
idem, eadem, idem (δεικτική)

ΡΗΜΑΤΑ

1η Συζυγία
desidero, desideravi, desideratum, desiderāre spero, speravi, speratum, sperāre

2η Συζυγία
video, vidi, visum, vidēre paenitet, paenituit, paenitēre

3η Συζυγία
recedo, recessi, recessum, recedĕre deverto, deverti, deversum, devertĕre και **ημιαποθετικό** devertor, deverti, deverti lego, legi, lectum, legĕre dico, dixi, dictum, dicĕre (β΄ ενικό προστακτικής ενεργητικού ενεστώτα: dic) scribo, scripsi, scriptum, scribĕre nascor, natus sum, nasci **αποθετικό** (μετοχή μέλλοντα nasciturus) gigno, genui, genitum, gignere

4η Συζυγία
venio, veni, ventum, venīre

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ

sum, fui, - ,esse

ΑΝΩΜΑΛΑ ΡΗΜΑΤΑ

fio, factus sum, fieri

ΕΛΛΕΙΠΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ

aio
inquam

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

ubi
iam
tum
quidem
ita
sane (Σ.Β: sanius, Υ.Β.: sanissime)
deinceps
post
statim
mox

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

ex (+ αφαιρετική)
ad (+ αιτιατική)
in (+ αφαιρετική)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

cum (ιστορικός ή διηγηματικός)
et (συμπλεκτικός)
sed (αντιθετικός)
tamen (αντιθετικός)
ut (παραβολικός)
neque (αντιθετικός)
enim (αιτιολογικός-παρατακτικός)
nam (αιτιολογικός-παρατακτικός)

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Cum Accius ex urbe Roma Tarentum venisset: δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το devertit, εισάγεται με τον ιστορικό/ διηγηματικό σύνδεσμο cum (υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση κύριας και δευτερεύουσας, δημιουργεί μια σχέση αιτίου και αιτιατού ανάμεσά τους, είναι φανερός εδώ ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου της υποτακτικής), εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελίκου, γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (devertit) και εκφράζει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

venisset: ρήμα
Accius: υποκείμενο ρήματος
Tarentum: απρόθετη αιτιατική κίνησης σε τόπο στο venisset
ex urbe: εμπρόθετος προσδιορισμός της απομάκρυνσης από τόπο στο venisset
Roma: επεξήγηση στο urbe

ubi Pacuvius grandi iam aetate recesserat: δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση στο Tarentum, εισάγεται με το αναφορικό επίρρημα ubi, εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει κάτι το πραγματικό , και συγκεκριμένα με οριστική υπερσυντελίκου, γιατί αναφέρεται στο παρελθόν.

recesserat: ρήμα
Pacuvius: υποκείμενο ρήματος
aetate: αφαιρετική του χρόνου στο recesserat
grandi: επιθετικός προσδιορισμός στο aetate
iam: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο aetate

devertit ad eum: κύρια πρόταση κρίσεως.

devertit: ρήμα
(Accius): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος
ad eum: εμπρόθετος προσδιορισμός του τόπου το devertit

Accius, […] tragoediam suam, […] ei desideranti legit: κύρια πρόταση κρίσεως.

legit: ρήμα
Accius: υποκείμενο ρήματος
tragoediam: άμεσο αντικείμενο
ei: έμμεσο αντικείμενο
suam: επιθετικός προσδιορισμός στο tragoediam
desideranti: αιτιολογική μετοχή, συνημμένη στο έμμεσο αντικείμενο ei

qui multo minor natu erat: δευτερεύουσα αναφορική πρόταση προσδιοριστική στο Accius, εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία qui, εκφέρεται με οριστική γιατί εκφράζει το πραγματικό γεγονός και συγκεκριμένα με οριστική παρατατικού γιατί αναφέρεται το παρελθόν.

erat: ρήμα
qui: υποκείμενο ρήματος
minor: κατηγορούμενο υποκειμένου
multo: αφαιρετική του μέτρου ή της διαφοράς
natu: αφαιρετική της αναφοράς στο minor

cui Atreus nomen est: δευτερεύουσα αναφορική πρόταση προσδιοριστική στο tragoediam, εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία cui, εκφέρεται με οριστική γιατί εκφράζει το πραγματικό γεγονός και συγκεκριμένα με οριστική ενεστώτα γιατί αναφέρεται στο παρόν.

est: ρήμα
nomen: υποκείμενο ρήματος
Atreus: παράθεση στο nomen
cui: δοτική προσωπική κτητική από το est

Tum Pacuvius dixit sonora quidem esse et grandia, sed- videri tamen ea sibi duriora et acerbiora: κύρια πρόταση κρίσεως.

dixit: ρήμα
Pacuvius: υποκείμενο ρήματος
esse - videri: αντικείμενα στο dixit και ειδικά απαρέμφατα
(ea): εννοούμενο υποκείμενο στο esse (ετεροπροσωπία) ή τίθεται ως υποκείμενο η αναφορική πρόταση quae scripsisset
sonora - grandia: κατηγορούμενα στο εννοούμενο ea ή στην αναφορική πρόταση quaes cripsisset που τίθεται ως υποκείμενο
quidem: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο esse
(ea): εννοούμενο υποκείμενο στο videri (ετεροπροσωπία) ή τίθεται ως υποκείμενο η αναφορική πρόταση quae scripsisset
(esse): εννοούμενο αντικείμενο στο videri
duriora et acerbiora: κατηγορούμενα στο εννοούμενο ea ή στην αναφορική πρόταση quae scripsisset που τίθεται ως υποκείμενο (μέσω του εννοούμενου esse) (απόλυτη σύγκριση)
sibi: δοτική προσωπική του κρίνοντος προσώπου από το videri
Η σύνταξη του videri μπορεί να θεωρηθεί και απρόσωπη.
Σε αυτή την περίπτωση:
(esse): εννοούμενο υποκείμενο στο απρόσωπο videri
(ea): εννοούμενο υποκείμενο στο εννοούμενο esse ή τίθεται ως υποκείμενο η αναφορική πρόταση quae scripsisset
duriora et acerbiora: κατηγορούμενα στο ea (μέσω του εννοούμενου esse) (απόλυτη σύγκριση)
sibi: δοτική προσωπική
tum: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο dixit

quae scripsisset: δευτερεύουσα αναφορική πρόταση προσδιοριστική στο εννοούμενο ea της κύριας, εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία quae εκφέρεται με υποτακτική (λόγω πλαγίου λόγου) και συγκεκριμένα με υποτακτική υπερσυντέλικου (scripsisset), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (dixit) και εκφράζει το προτερόχρονο στο παρελθόν, ή ουσιαστική ως υποκείμενο των απαρεμφάτων esse και videri.

scripsisset: ρήμα
Accius: εννοούμενο υποκείμενο ρήματος
quae: αντικείμενο ρήματος

inquit Accius: κύρια πρόταση κρίσεως.

inquit: ρήμα
Accius: υποκείμενο ρήματος

Ita est: κύρια πρόταση κρίσεως.

est: ρήμα
(hoc): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος
Ita: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο est

ut dicis: δευτερεύουσα απλή παραβολική πρόταση, εισάγεται με τον παραβολικό σύνδεσμο ut και εκφέρεται με οριστική επειδή η σύγκριση αφορά δύο πράξεις ή καταστάσεις που είναι ή θεωρούνται αντικειμενική πραγματικότητα. Στην κύρια πρόταση υπάρχει το επίρρημα ita.

dicis: ρήμα
(tu): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος

neque id me sane paenitet: κύρια πρόταση κρίσεως.

paenitet: ρήμα
id: υποκείμενο ρήματος
me: αιτιατική του προσώπου που μετανιώνει στο paenitet
sane: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο paenitet

meliora enim fore spero: κύρια πρόταση κρίσεως.

spero: ρήμα
(ego): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος

fore: αντικείμενο ρήματος και ειδικό απαρέμφατο
(ea): εννοούμενο υποκείμενο στο fore, (ετεροπροσωπία) ή τίθεται ως υποκείμενο η αναφορική πρόταση quae deinceps scribam
meliora: κατηγορούμενο στο ea ή στην αναφορική πρόταση quae deinceps scribam που τίθεται ως υποκείμενο

quae deinceps scribam: δευτερεύουσα αναφορική πρόταση προσδιοριστική στο εννοούμενο ea της κύριας (ή ουσιαστική ως υποκείμενο στο fore) εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία quae, εκφέρεται με οριστική γιατί εκφράζει το πραγματικό και συγκεκριμένα με οριστική μέλλοντα (scribam) γιατί αναφέρεται στο μέλλον.

scribam: ρήμα
(ego): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος
quae: αντικείμενο ρήματος
deinceps: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο scribam

Nam […] idem esse aiunt in ingeniis: κύρια πρόταση κρίσεως

aiunt: ρήμα
(homines): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος
esse: αντικείμενο ρήματος και ειδικό απαρέμφατο
idem: υποκείμενο στο esse (ετεροπροσωπία)
in ingeniis: εμπρόθετος προσδιορισμός της κατάστασης στο esse

quod in pomis est: δευτερεύουσα αναφορική πρόταση προσδιοριστική στο idem, εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία quod, εκφέρεται με οριστική γιατί εκφράζει το πραγματικό και συγκεκριμένα με οριστική ενεστώτα γιατί αναφέρεται στο παρόν.

est: ρήμα
quod: υποκείμενο ρήματος
in pomis: εμπρόθετος προσδιορισμός της κατάστασης στο est

post fiunt mitia et iucunda: κύρια πρόταση κρίσεως.

fiunt: ρήμα
(ea): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος ή τίθεται ως υποκείμενο η αναφορική πρόταση quae dura et acerba nascuntur
mitia et iucunda: κατηγορούμενα στο ea ή στην αναφορική πρόταση quae dura et acerba nascuntur που τίθεται ως υποκείμενο
post: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο fiunt

quae dura et acerba nascuntur: δευτερεύουσα αναφορική πρόταση, προσδιοριστική στο εννοούμενο ea της κύριας (ή ουσιαστική ως υποκείμενο στο fiunt), εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία quae, εκφέρεται με οριστική γιατί εκφράζει το πραγματικό και συγκεκριμένα με οριστική ενεστώτα (nascuntur), γιατί αναφέρεται στο παρόν.

nascuntur: ρήμα
quae: υποκείμενο ρήματος
dura et acerba: κατηγορούμενα στο quae

sed […] non matura mox fiunt sed putria: κύρια πρόταση κρίσεως.

fiunt: ρήμα
(ea): εννοούμενο υποκείμενο ρήματος ή τίθεται ως υποκείμενο η αναφορική πρόταση quae gignuntur statim vieta et mollia
non matura sed putria: κατηγορούμενα στο ea ή στην αναφορική πρόταση quae giguntur statim vieta et mollia που τίθεται ως υποκείμενο
mox: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο fiunt

quae gignuntur statim vieta et mollia: δευτερεύουσα αναφορική πρόταση προσδιοριστική στο εννοούμενο ea της κύριας (ή ουσιαστική ως υποκείμενο στο fiunt), εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία quae, εκφέρεται με οριστική γιατί εκφράζει το πραγματικό και συγκεκριμένα με οριστική ενεστώτα (gignuntur), γιατί αναφέρεται στο παρόν.

gignuntur: ρήμα
quae: υποκείμενο ρήματος

vieta et mollia: κατηγορούμενα στο quae
statim: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο gignuntur

Ημερομηνία τροποποίησης: 23/11/2018